

Aan de slag met... de Europese Parlementsverkiezing!

In het kort

Op donderdag 6 juni vindt in Nederland de verkiezing voor het Europees Parlement plaats. Daarom staat deze lesbrief in het teken van de Europese Unie. De les begint met een introductie van de Europese Unie aan de hand van de interactieve schoolplaat (**20 minuten**). Vervolgens zijn er vier korte, interactieve werkvormen waar je uit kunt kiezen (**15 minuten per werkvorm**). Tot slot is er een afsluitende verwerkingsopdracht (**25 minuten**).

NB: In samenwerking met SchoolTV heeft ProDemos een interactieve schoolplaat over de EU gemaakt. In deze handleiding komen slechts een aantal onderdelen uit deze interactieve schoolplaat aan bod. Je kunt ook kiezen voor een les over de Europese Unie waarin je uitsluitend gebruikmaakt van de interactieve schoolplaat. Volg in dat deze [handleiding die zich beperkt tot de interactieve schoolplaat](#).

Duur

Minimaal 60 minuten. Wanneer alle werkvormen gedaan worden: 90 minuten.

Leerdoelen

- De leerlingen kunnen uitleggen waarom de EU is opgericht en hoe dat is gegaan.
- De leerlingen kunnen benoemen op welke manieren de Europese Unie invloed heeft op hun eigen leven.
- De leerlingen kunnen benoemen welke landen lid zijn van de Europese Unie en ze kunnen reflecteren op de verschillen en overeenkomsten.
- De leerlingen hebben een betere voorstelling van wat de Europese Unie doet en kunnen verschillende kenmerken van de Europese Unie opnoemen.

Benodigheden

- Digibord
- Interactieve schoolplaat EU: <https://schooltv.nl/item/kijk-rond-in-de-europese-unie-interactieve-schoolplaat-over-de-europese-unie-en-wat-jij-hiervan-merkt>
- Quiz EU: eu-2023.quiz.prodemos.nl
- Sleepspelletje EU: wathoortwaar-eu.tools.prodemos.nl

ProDemos

- Per groepje 1 stapel kaartjes met vlaggen van EU-landen
- Per groepje 1 stapel kaartjes met producten/kenmerken/tradities van EU-landen
- Per groepje 1 werkblad met de EU-vlag
- Kleurpotloden
- Drie grote witte vellen
- Zwarte stift
- Post-its
- Eventueel: kaartjes in drie verschillende kleuren waarmee leerlingen hun antwoorden op de quizvragen kunnen aangeven

Aan de slag!

Inleiding (20 minuten)

Woordweb (5 min.)

Voorkennis ophalen

1. Vraag de leerlingen wat zij al weten over de EU. Laat alle leerlingen nadenken en geef daarna flitsbeurten. Schrijf de antwoorden in een woordweb op het bord.
2. Vraag de leerlingen vervolgens wat zij denken dat de invloed is van de EU op hun eigen leven, bijvoorbeeld: grenzen op vakantie, voedselveiligheid, de euro en de mobiele telefoon. Schrijf deze antwoorden in een andere kleur in het woordweb.

Interactieve schoolplaat van SchoolTV (15 min.)

Hoe is de Europese Unie ontstaan?

1. Open de [schoolplaat](#). Bekijk de startvideo die verschijnt wanneer je de schoolplaat opent.
2. Start met de video over de oprichting van de voorloper van de EU, de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal, vlak na de Tweede Wereldoorlog (2.01 minuten). De marker voor deze video staat op de kaart bij Frankrijk.
3. Je kunt achteraf ter verwerking de volgende vragen stellen:
 - Welke gevolgen van de Tweede Wereldoorlog worden genoemd?
Antwoord: Steden, spoorwegen, bruggen en fabrieken verwoest. Veel doden en dakloze mensen.
 - Welke oplossing wordt genoemd om landen weer vertrouwen in elkaar te laten krijgen?
Antwoord: Samenwerken
 - Welke voorwerpen (die in het filmpje worden beschreven) kun je met staal maken?
Antwoord: Machines, treinen, bruggen, wapens
 - Waarom wordt de EGKS opgericht?
Antwoord: Landen helpen elkaar met opbouwen na de Tweede Wereldoorlog en om te voorkomen dat er een land op eigen houtje wapens gaat maken.
 - Welke naam krijgt de EGKS na het verdrag van Rome?
Antwoord: EEG
 - Wat is de belangrijkste afspraak binnen de EEG?
Antwoord: Goederen en mensen moeten vrij tussen de landen kunnen reizen.

Welke landen zijn lid van de Europese Unie?

4. Scrol nu door de jaartallen heen. Zo kun je laten zien welke landen er in de loop van de tijd bij zijn gekomen. Je kunt hierbij ook de ‘paspoorten’ van de verschillende landen openen (die zijn aangeduid door de ronde Europese Unie-vlaggen).

Wat is de invloed van de Europese Unie?

5. Vertel dat jullie twee filmpjes gaan bekijken over de invloed van de Europese Unie. Het eerste filmpje gaat over voedselveiligheid (0.43 minuten). De marker voor deze video staat op de kaart in Polen, met een icoontje van een winkelwagentje erop.
6. Je kunt achteraf ter verwerking de volgende vragen stellen:
 - Welke producten zijn er in het filmpje te zien?
Antwoord: Eieren, bananen, wasmiddel, aardappelen, plastic flesjes, make-up
 - Wat wordt er over make-up verteld?
Antwoord: Make-up die in Europa gemaakt wordt mag niet op dieren getest worden.
 - Zijn er nog meer producten uit de supermarkt waaraan je kunt zien dat ze uit de EU komen?
Antwoord: hier zijn meerdere antwoorden mogelijk. Vaak kun je op de achterkant van het product zien in welk land het gemaakt is. En van sommige producten is het vaak in een oogopslag al duidelijk dat het niet in Nederland gemaakt kan zijn, bijvoorbeeld omdat Nederland een minder geschikt klimaat heeft, zoals voor sinaasappels.
7. Bekijk hierna het filmpje over vrij reizen (0.39 minuten). De marker voor deze video staat op de kaart tussen Duitsland en Oostenrijk.
8. Je kunt achteraf ter verwerking de volgende vragen stellen:
 - Welke voordelen van open grenzen worden er genoemd in het filmpje?
Antwoord: Niet meer wachten bij de grenzen, handelen makkelijker, producten goedkoper
 - Wat zou het nadeel kunnen zijn van open grenzen?
Antwoord: Immigranten, mensen op zoek naar werk, criminelen

Extra: Wat zijn voor- en nadelen van de Europese Unie?

9. Bekijk de Klokhuis-sketch over de voor- en nadelen van de Europese Unie (2.50 minuten). De video is op de kaart te vinden vlak boven Nederland (in de Noordzee).
10. Vraag of de leerlingen enkele voor- en nadelen van de Europese Unie kunnen noemen.

Keuzeopdrachten (15, 30 of 45 minuten)

Kennisquiz over de Europese Unie (15 min.)

klassikaal

1. Open de [quiz](#).
2. Verdeel de klas in groepjes van 3 à 4 leerlingen.

3. Vertel de leerlingen dat ze een quiz over de EU gaan spelen. Elk groepje krijgt kaartjes in 3 kleuren. Elk antwoord staat voor één kleur (bijvoorbeeld: A: groen, B: Blauw en C: roze). Ze houden op jouw teken het kaartje van het goede antwoord omhoog. Je kunt uiteraard ook een andere vorm bedenken voor het tonen van de gekozen antwoorden.
4. Bespreek elk antwoord kort.

Sleepspelletje over het Europees Parlement (15 min.)

klassikaal

1. Open het sleepspelletje [Wat hoort waar?](#)
2. Vraag om de beurt een leerling naar voren. Vraag of deze leerling het tekstje voorleest en vraag vervolgens om het muntje dat aan de beurt is naar de juiste plek te slepen.
3. Bespreek elk antwoord kort.

Vind de matches! (15 min.)

groepjes

1. Verdeel de klas weer in groepjes van 3 à 4 leerlingen. Dit kunnen dezelfde groepjes zijn of andere groepjes.
2. Geef elk groepje een stapel vlaggenkaartjes en een stapel kaartjes met kenmerken/producten/tradities (zie bijlage). De leerlingen moeten nu de juiste match vinden. Het antwoordenmodel staat onderaan deze handleiding. Er zijn twee opties:
 - a. De makkelijke variant: de vlaggen met daarin de namen van de landen
 - b. De moeilijke variant: zonder namen van de landen, dus alleen de vlaggen.
Tip: leerlingen kunnen voor deze opdracht gebruikmaken van een atlas om de vlaggen op te zoeken.
3. Ga vervolgens kort in op de vraag wat verschillen en overeenkomsten zijn tussen Nederland en andere EU-lidstaten.

Afsluitende verwerkingsopdracht (25 minuten)

EU-associatie (20 minuten)

1. Verdeel de leerlingen weer in groepen van 3 leerlingen. Dit kunnen dezelfde groepjes zijn of andere groepjes.
2. Vertel dat de leerlingen een eigen vlag gaan bedenken, waarin ze symbolen weergeven die te maken hebben met de EU en die van belang zijn in ons dagelijks leven. Geef enkele voorbeelden als het vrijheidsteken, veilig voedsel, de euro, open grenzen, feestdagen et cetera. Benoem hoeveel tijd de leerlingen krijgen. Stel enkele eisen (eventueel in overleg met de klas) en schrijf deze op het bord, bijvoorbeeld:
 - a. In de vlag zijn minstens 3 kleuren zichtbaar.
 - b. In de vlag staan minstens 3 symbolen.
 - c. Iedereen uit het groepje heeft een eigen taak (vormgeving, symbolen bedenken, presentatie voorbereiden)
3. Laat het werkblad (zie bijlage) zien en leg kort uit waar ze wat neer moeten zetten. Vertel ook dat ze bij elk symbool uit moeten kunnen leggen waarom ze het gekozen hebben.
4. Er kan gekozen worden om de groepjes hun vlag te laten presenteren, waarna er eventueel gestemd kan worden op de vlag met de beste argumentatie.

Afsluiting (5 min)

1. Hang drie grote witte vellen op in de klas en schrijf de volgende titels erop:
 - a. Dit wist ik nog niet
 - b. Hiervoor is de EU opgericht
 - c. Invloed EU op ons leven
2. Geef leerlingen in tweetallen drie post-its en vertel dat ze voor elk vak iets op een post-it mogen schrijven. Dus één ding dat ze nog niet wisten over de EU, één reden waarom de EU is opgericht en één onderwerp dat de invloed van de EU in hun eigen leven weergeeft.
3. Bespreek de post-its kort.

Antwoordenmodel



In de hoofdstad van dit land vergadert het Europees Parlement meestal. En ze houden er van friet!



Deze hond komt uit dit land.



Dit is het meest westelijke land van Europa en ze vieren er St. Patrick's Day.



Hier is schommelen de nationale sport.



Dit land heeft een Grieks en een Turks deel.



Dit is het grootste land van de drie Baltische staten.



Hier komt LEGO vandaan.



Dit is een klein eiland in de Middellandse Zee.



In dit Scandinavische land wordt jaarlijks het wereldkampioenschap luchtgitaar spelen georganiseerd.



Mensen eten hier veel pasta en pizza.



Hier begonnen ooit de Olympische Spelen.



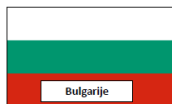
Riga is de hoofdstad van dit land.



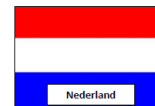
Hier eten ze graag goulaschoep.



Dit land is onderdeel van de Benelux en het rijkste land van de EU.



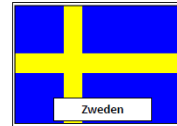
Dit gebouw staat in Sofia, de hoofdstad van dit land.



Hier eten de mensen graag snert na het schaatsen!



De wienerschmitzel komt hier vandaan.



Het land van Pippi Langkous, ABBA en de Ikea.



Deze lekkernij genaamd 'pastel de nata' eten ze hier graag.



Luka Modrić is de sterpseler van dit land.



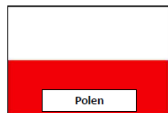
Op de kaart lijkt dit land een beetje op een kip.



In dit land staat de Eiffeltoren.



In dit land groeien de sinaasappels goed en doen ze in de middag een siesta.



Er zijn twee landen in de EU waar de inwoners hetzelfde worden genoemd als de naam van het land. Zweden en _____?



Het kasteel van Dracula staat in dit land.



Ishockey is hier de populairste sport.



Tot 1993 hoorde dit land bij Slowakije.